

BEC1116 หลักเศรษฐศาสตร์

Principles of Economics ⓘ

◆ เงินและภาวะเงินเฟ้อ

ความหมายของเงิน

(THE MEANING OF MONEY)

เงิน หมายถึง สิ่งที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปให้เป็น
สื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการและใช้ในการชำระ
หนี้

หน้าที่ของเงิน

(The Functions of Money)

- หน้าที่ของเงินอันมีสภาพนิ่ง (static function) หมายถึง เงินทำหน้าที่ช่วยให้การดำเนินงานของระบบเศรษฐกิจดำเนินไปด้วยดี
- หน้าที่ของเงินสามารถแบ่งได้ ดังนี้
 - เงินทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน(Medium of exchange)
 - เงินทำหน้าที่เป็นหน่วยวัดมูลค่า (Unit of account)
 - เงินเป็นสิ่งที่ทำหน้าที่สะสมค่า (Store of value)
- หน้าที่เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน(Medium of Exchange)
 - สื่อกลางในการแลกเปลี่ยนคือ สิ่งที่คุณซื้อให้กับผู้ขายเมื่อต้องการสินค้าและบริการจากผู้ขาย
 - สื่อกลางในการแลกเปลี่ยนนั้นเป็นสิ่งที่ใดก็ได้ที่สามารถทำหน้าที่เป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนได้ดี

ตัวอย่างเงินที่ใช้ในสมัยโบราณ

ตัวอย่างเงินที่ใช้ในสมัยโบราณ

หน้าที่ของเงิน

- เป็นหน่วยวัดมูลค่า (Unit of Account)

หน่วยวัดมูลค่าคือ หน่วยที่ใช้สำหรับบอกราคาและบันทึกหนี้สิน

- เป็นที่สะสมค่า (Store of Value)

เงินเป็นที่เก็บรักษามูลค่า โดยการเก็บออมเงินถือเป็นการโอนอำนาจซื้อจากปัจจุบันไปยังอนาคต

ค่าของเงิน

(Value of Money)

ค่าภายนอก (External value)

คือ ราคาของ เงินตราสกุลหนึ่ง
เมื่อคิดเป็นราคาของเงินตรา
สกุลอื่น

ค่าภายใน (Internal value)

คือ อำนาจซื้อ (Purchasing
power) สินค้าและบริการของ
เงินแต่ละ หน่วย

วิวัฒนาการในการชำระเงิน

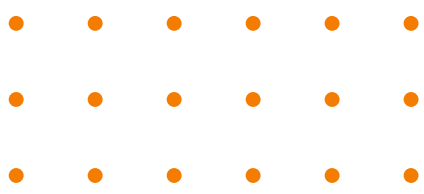

สภาพคล่อง (Liquidity)

สภาพคล่อง (Liquidity) หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนสิ่งของหรือสินทรัพย์ไปเป็นเงินสด เช่นการขายของพ่อขายของก็จะได้เงินสดกลับมา การที่จะมีสภาพคล่องสูงหรือต่ำนั้นขึ้นอยู่กับ การที่จะเปลี่ยนของหรือสินทรัพย์ชนิดนั้นไปเป็นเงินได้ในระยะเวลาเท่าใด

หน้าที่ของเงิน

- เงินที่เป็นสิ่งของหรือสินค้า (Commodity Money) เช่น ขนสัตว์ หนังสัตว์ ใบชา ยาสูบ
- เงินเหรียญที่มีค่าโดยตัวมันเองแบบเต็มตัว (Full Bodied Coins) เช่น แร่เงิน ทอง
- เงินเหรียญที่มีค่าแบบไม่เต็มตัว (Token Money) เช่น โลหะที่มีมูลค่าเท่ากับ 1 บาท แต่เนื้อโลหะนั้นมีต้นทุนไม่ถึง 1 บาท
- เงินกระดาษ (Paper Money)
- เงินฝากกระแสรายวัน (Demanded Deposit)

คำจำกัดความของอุปทานเงิน

Definition of Money Supply

(M1, M2 and M3)

❑ **อุปทานของเงิน (Money Supply)** คือ ปริมาณของเงินที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจ

❑ **นโยบายการเงิน (Monetary Policy)** คือ การจัดการอุปทานของเงินโดยผู้กำหนดนโยบายจากธนาคารกลาง

คำจำกัดความของอุปทานเงิน

Definition of Money Supply (M1, M2 and M3)

M1 – เงินตามความหมายอย่างแคบ คือ เงินที่หมุนเวียนอยู่ในมือประชาชน ประกอบด้วยธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ที่อยู่ในมือประชาชน และรวมถึงเงินฝากกระแสรายวัน ซึ่งเป็นเงินฝากเพื่อเรียกที่ประชาชนฝากไว้ที่ระบบธนาคาร อาทิ ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ

- **เหรียญกษาปณ์และธนบัตร** (Currency held outside banks – includes coins and paper money in the hands of public)
- **เงินฝากกระแสรายวัน** (Checking accounts – balances can be withdrawn by using check)
- **เช็คเดินทาง** (Traveler's check – issued in specific denominations, these are treated as cash)

M1 = ธนบัตร + เหรียญกษาปณ์ + เงินฝากกระแสรายวัน (Demand deposit) + เช็คเดินทาง

M1

ที่มา: Debutth. (2562, 10 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์ ทำมาจากอะไร. สืบค้นจาก <https://www.rulerpaw.com/%E0%B8%98%E0%B8%99%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%88%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%AD%E0%B8%B0%E0%B9%84%E0%B8%A3/>

คำจำกัดความของอุปทานเงิน

Definition of Money Supply (M1, M2 and M3)

M2 – ความหมายของเงินแบบกว้างขึ้น ซึ่งจะรวมอุปทานเงิน M1 และ เงินฝากประจำ และเงินฝากออมทรัพย์

- เงินฝากประจำ (Time deposits or fixed deposits) – คือ เงินฝากที่ได้ดอกเบี้ยต่อเมื่อฝากครบกำหนด โดยหากฝากไม่ครบจะมีการปรับ เช่น ไม่ได้ดอกเบี้ย หรือ ดอกเบี้ยลดลง
- เงินฝากออมทรัพย์ (Savings deposits – คือ เงินฝากที่มีดอกเบี้ย)

** **M2** = **M1** + เงินฝากประจำ + เงินฝากออมทรัพย์

M2

$$\text{M2} = \text{M1} + \text{.....}$$

Fixed deposit

Savings deposit

คำจำกัดความของอุปทานเงิน

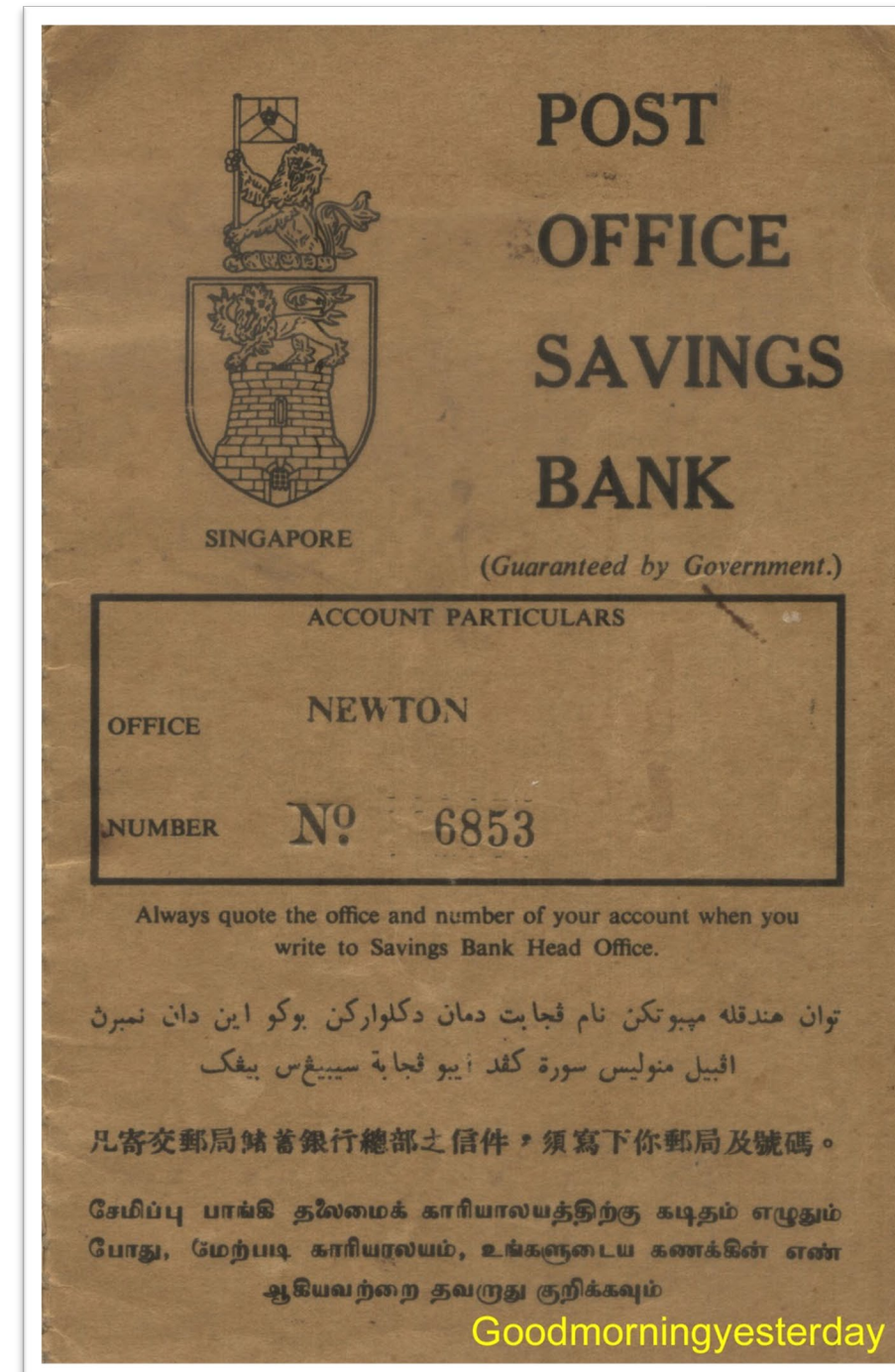
Definition of Money Supply (**M1**, **M2** and **M3**)

M3 = **M2** + เงินฝากกับสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร เช่น
เงินฝากกับบริษัทเงินทุน และ ไปรษณีย์

M3 = **M2** + deposits with **non-bank financial institution**
(e.g., deposits of finance companies and post office
saving)

M3

$$M3 = M2 + \dots\dots\dots$$

บัตรเครดิต

(CREDIT CARD)

บัตรเครดิตไม่ถือว่าเป็นเงิน – Credit card is not a form of money

การชำระหนี้ด้วยบัตรเครดิตนั้นถือเป็นการเลื่อนการชำระหนี้ออกไปเท่านั้น

บัตรเครดิตถือเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนชั่วคราว (temporary medium of exchange) แต่มีใช้เป็นแหล่งสะสมค่า (store of value)

เงินกับเศรษฐกิจไทย

- **เงินตรา (Currency)** คือ ธนบัตรและเหรียญที่อยู่ในมือประชาชน
- **เงินฝากเผื่อเรียก (Demand deposits)** คือ เงินฝากในบัญชีที่สามารถเบิกถอนโดยใช้เช็ค

อุปสงค์ของเงิน (Demand for Money)

อุปสงค์ของเงิน (Demand for Money: M^d) หมายถึง ปริมาณเงินทั้งสิ้นที่ประชาชนต้องการถือไว้ในขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งมีทฤษฎีที่กล่าวถึงความต้องการของเงิน

1. ความต้องการถือเงินใช้จ่ายทั่วไป

ครัวเรือน - ถือเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการ

ธุรกิจ - ถือเงินเพื่อใช้จ่ายในการผลิต

2. ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน

3. ความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร

เงินเหลือเก็บจากค่าใช้จ่ายทั่วไปและฉุกเฉินสามารถนำไปลงทุนหาผลประโยชน์ในสินค้าหรือหลักทรัพย์ทางการเงิน

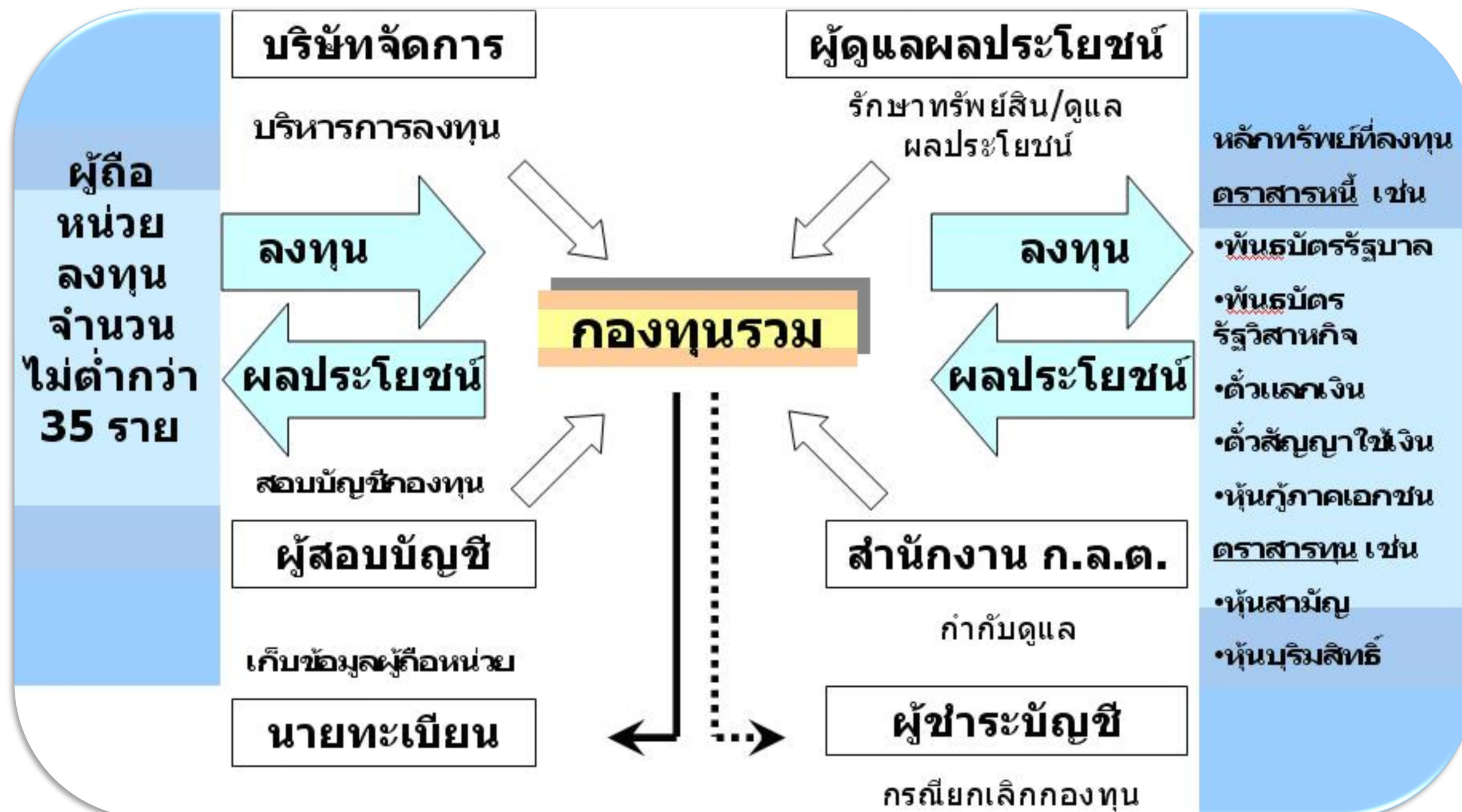
ดอกเบี้ย ถือเป็นผลตอบแทนที่ได้จากการนำเงินไปลงทุนเพื่อเก็งกำไร เป็นปัจจัยสำคัญที่นำมาตัดสินใจในการลงทุน

การลงทุนทางการเงิน

(เงินฝากและกองทุนรวม)

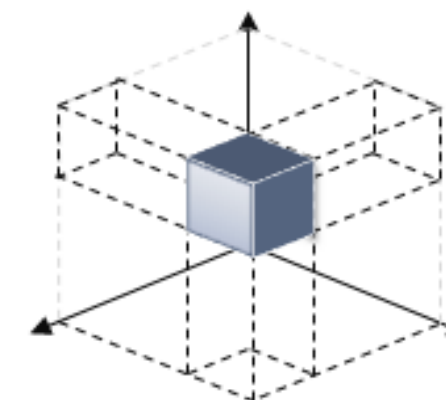
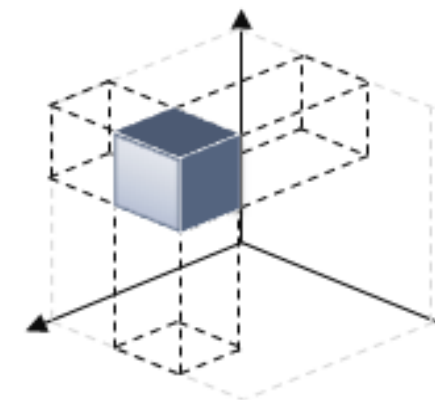
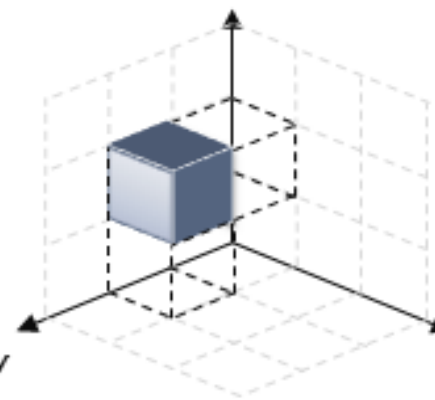
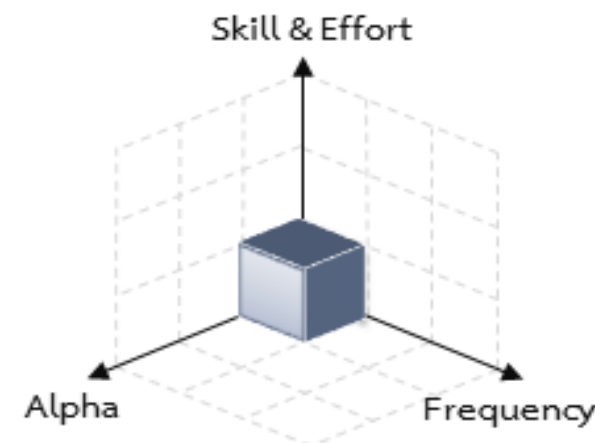

การลงทุนทางการเงิน (กองทุนรวม)

การลงทุนทางการเงิน (กองทุนรวม)

สารพัดวิธีการลงทุนในหุ้น... เลือกให้เหมาะกับตัวเอง!

รูปแบบการลงทุน	Passive Investing (Beta Tracker)	Passive Investing (Alpha Hunter)	Value Investing (Fundamental Analysis)	Trading (Technical Analysis)
คาดหวังผลตอบแทน	ใกล้เคียงกับตลาด	สูงกว่าตลาดเล็กน้อย	สูงกว่าตลาดมาก	สูงกว่าตลาดมาก
ความถี่ในการซื้อ-ขาย	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ-ปานกลาง	สูง
ระดับทักษะที่ใช้	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง
การตัดสินใจลงทุน	ลงทุนเป็นประจำระยะยาว (Dollar Cost Averaging : DCA)		เทียบราคากับมูลค่าที่แท้จริง	สัญญาณจาก Indicators
เครื่องมือการลงทุนที่ใช้	กองทุนดัชนี (Index / Passive Fund)	กองทุนรวมหุ้นที่บริหารเชิงรุก (Active Fund)	ลงทุนโดยตรง มีการกระจายความเสี่ยงบ้าง ไปจนถึงการลงทุนแบบโฟกัส	ลงทุนโดยตรง มีการกระจายความเสี่ยงบ้าง ไปจนถึงการลงทุนแบบโฟกัส
	กองทุนรวม ETF ที่ลงทุนเลียนแบบดัชนี	ลงทุนโดยตรง กระจายความเสี่ยงค่อนข้างมาก		
A-Academy เน้นให้ความรู้ด้านนี้เป็นหลัก				

หมายเหตุ เป็นการสรุปโดยใช้ดุลยพินิจส่วนบุคคล อาจไม่สามารถสะท้อนลักษณะการลงทุนจริงของแต่ละรูปแบบการลงทุนทั้งหมด โปรดใช้วิจารณญาณและศึกษาเพิ่มเติม

อุปสงค์ของเงินและอัตราดอกเบี้ย

(Demand for Money & Interest Rate)

ข้อสมมติ

- การถือเงินไว้จะไม่มีผลตอบแทน (อัตราดอกเบี้ยเป็นศูนย์)
- การนำเงินไปฝากหรือซื้อเป็นหลักทรัพย์ต่างๆ จะให้ผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย

ดังนั้น การถือเงินสดไว้ ไม่นำไปลงทุน จะมีต้นทุนเสียโอกาส (Opportunity cost) คือ ดอกเบี้ยที่ได้รับ

อุปสงค์ของเงินและอัตราดอกเบี้ย

(Demand for Money & Interest Rate)

- เมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น $\rightarrow$ ค่าเสียโอกาสจากการถือเงินไว้ก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย
- ปริมาณอุปสงค์ของเงิน (Demand for Money: M^d) จะแปรผกผัน กับอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate : i)

$$\uparrow i \rightarrow M^d \downarrow$$

$$\downarrow i \rightarrow M^d \uparrow$$

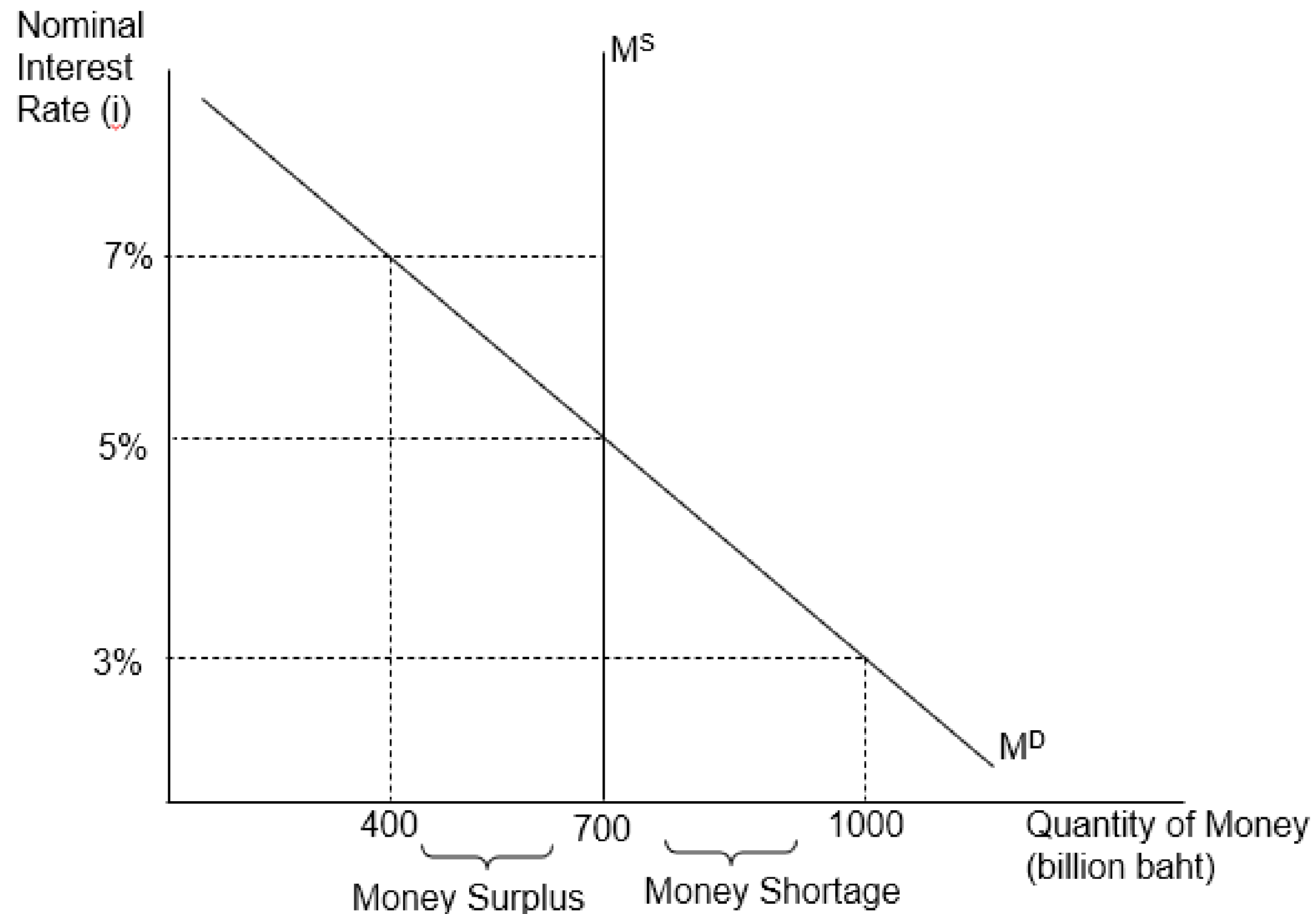
อุปทานของเงินและอัตราดอกเบี้ย

(Money Supply & Interest Rate)

- แต่ละประเทศจะมีธนาคารกลาง (Central Bank) ที่ทำหน้าที่ดูแลควบคุมปริมาณเงินและกำหนดนโยบายการเงิน (Monetary Policy)
- เนื่องจากอุปทานเงิน (Money Supply: M^s) จะถูกกำหนดโดยธนาคารกลางสำหรับประเทศไทย คือ ธนาคารแห่งประเทศไทย: ธปท. หรือ BOT) ในการวิเคราะห์ตลาดเงินจึงตั้งข้อสมมติว่า **อุปทานเงิน (Money Supply: M_s) ไม่แปรผันตามอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate: i)** (คือ ธนาคารกลางเป็นผู้กำหนดปริมาณเงินนั่นเอง)

อุปทานของเงินและอัตราดอกเบี้ย

(Money Supply & Interest Rate)

ดังนั้น เส้นอุปทานเงิน
(Money Supply Curve: M^S)
จะเป็นเส้นตั้งฉาก (Money
supply curve as a vertical
line at the current money
supply)

การเปลี่ยนแปลงดุลยภาพตลาดเงิน

(Changes in Money Market Equilibrium)

- อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพจะเพิ่มขึ้น ($\uparrow$) กรณีที่..
 - อุปสงค์ของเงินเพิ่มขึ้น ($M^d \uparrow$)
 - อุปทานของเงินลดลง ($M^s \downarrow$)
- อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพจะลดลง ($\downarrow$) กรณีที่..
 - อุปสงค์ของเงินลดลง ($M^d \downarrow$)
 - อุปทานของเงินเพิ่มขึ้น ($M^s \uparrow$)

เงินเฟ้อ (Inflation)

- **เงินเฟ้อ (inflation)** หมายถึง การที่ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง
- ปัจจัยสำคัญที่ชี้ให้ทราบว่ามีการเงินเฟ้อ คือ เวลา
- สิ่งที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของระดับราคา คือ ดัชนีราคา (price index)

สาเหตุเงินเฟ้อ

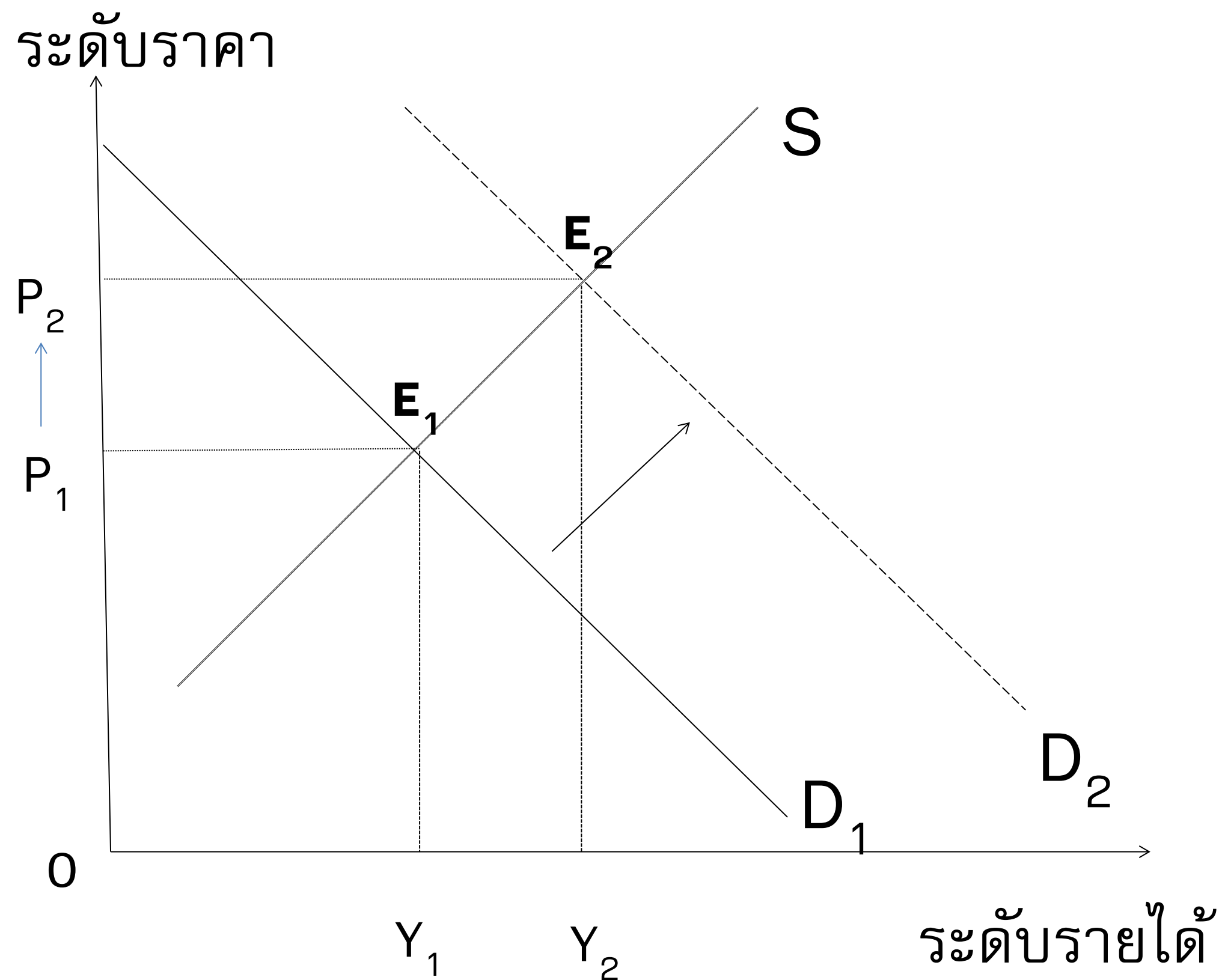
1. เงินเฟ้อทางด้านอุปสงค์หรือเพราะแรงดึงทางด้านอุปสงค์
(Demand-Pull Inflation)
2. เงินเฟ้อทางด้านอุปทานหรือเพราะต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น
(Cost-Push Inflation)

เงินเฟ้อด้านอุปสงค์

(Demand–Pull Inflation)

- เงินเฟ้อทางด้านอุปสงค์ (Demand-Pull Inflation) คือ การอธิบายสาเหตุของเงินเฟ้อทางด้านอุปสงค์ว่าเกิดจากการที่อุปสงค์รวมมีมากกว่าอุปทานรวม ณ ระดับราคาสินค้าที่เป็นอยู่ขณะนั้น ผลคือทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น
- อัตราเงินเฟ้อเนื่องมาจากอุปสงค์นั้นเกิดขึ้นเมื่ออุปสงค์รวมได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่รวดเร็วกว่าผลผลิต ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่ ซึ่งจะมีผลทำให้ระดับราคา ณ จุดดุลยภาพเพิ่มขึ้น

เงินเฟ้อด้านอุปสงค์ (Demand-Pull Inflation)

เงินเฟ้อด้านอุปทาน

(Cost-Push Inflation)

- เงินเฟ้อด้านอุปทาน (Cost-Push Inflation) หมายถึง เงินเฟ้อที่เกิดขึ้นเนื่องจากสาเหตุด้านอุปทาน (supply) หรือต้นทุนการผลิต (cost) ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการใช้พิจารณากำหนดราคาสินค้าและบริการ
- ถ้าต้นทุนเพิ่มขึ้น เช่น ค่าแรงงาน ราคาวัตถุดิบเพิ่มขึ้น หรืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลง จะส่งผลทำให้ระดับราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น

เงินเฟ้อด้านอุปทาน (Cost-Push Inflation)

